

ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

Information System for Community Development

ภาคินีย กลิ่นภักดี¹ เจษฎากรณ์ พานทอง² พงษ์ดนัย ฐนัณิ³ วีรชัย แดงจ็อก⁴ นันทพันธ์ คดคอง⁵
Pakinai Klinphak, Chetsadakon Phanthong, Pongdanai Ngoonim, Weerachai Tangjok,
Nanthaphan Kodkong

บทคัดย่อ (Abstract)

การพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาชุมชนเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการใช้ทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกันในการบริหารราชการ การบริการประชาชนของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองจะมีโครงสร้างพื้นฐานหลักเป็นมาตรฐานสำหรับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อไปอีกมาในอนาคตซึ่งจะทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการจัดหาทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีการกระจายตัวของทรัพยากรอย่างเหมาะสม ดังนั้นการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้การปกครองท้องถิ่นมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่รองรับการกิจการบริหารจัดการภาครัฐของหน่วยงาน และเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อพัฒนา

Received: 2021-10-20 Revised: 2021-11-27 Accepted: 2021-12-02

¹ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Bachelor of Public Administration Program Faculty of College of Local Management and Development Phibunsongkhram Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: pakinai.k@psru.ac.th

² หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Bachelor of Public Administration Program Faculty of College of Local Management and Development Phibunsongkhram Rajabhat University

³ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Bachelor of Public Administration Program Faculty of College of Local Management and Development Phibunsongkhram Rajabhat University

⁴ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Bachelor of Public Administration Program Faculty of College of Local Management and Development Phibunsongkhram Rajabhat University

⁵ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Bachelor of Public Administration Program Faculty of College of Local Management and Development Phibunsongkhram Rajabhat University

ท้องถิ่นให้สามารถเพิ่มสมรรถนะการและประสิทธิภาพด้านการให้บริการแก่ประชาชน ตามยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาองค์กรด้วยฐานคุณธรรม ความรู้ และสมรรถนะสูง เป็นองค์กรระดับสากลที่สังคมยอมรับ กลยุทธ์ และแนวทางการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ จึงได้มีแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศในท้องถิ่นเพื่อความก้าวหน้าและการพัฒนาประเทศอย่างสมบูรณ์และเข้มแข็งและยั่งยืนสืบไป

คำสำคัญ (Keywords): ระบบสารสนเทศ; ระบบสารสนเทศชุมชน; ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

Abstract

The development of information systems for community development is the development of information technology and communication infrastructures of local administrative organizations that will be of great benefit for sharing information technology resources in public administration, public services of various agencies, including local governments, will have the main infrastructure as a standard for further development of information technology in the future, which will not cause duplication in the provision of resources. The information technology sector has a decent distribution of resources, therefore, this study aims to encourage local governments to have information and communication technology systems that support the government's administration missions. And allow the community to participate in the development of information technology systems to apply the knowledge gained to benefit the community by using information technology, it is possible to effectively and maximize benefits to local development so that they can increase their capacity and efficiency in providing services to the people. According to strategy 6, organization development is based on morality, knowledge, and high performance to be an international organization that is socially accepted, strategies and development guidelines according to the objectives. Therefore, there is a guideline for the development of local information systems for complete strong, and sustainable development of the country.

Keywords: Information System; Community Informatics; Community Information System

บทนำ (Introduction)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) มีกรอบแนวคิดด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและมีรายได้ที่ดีขึ้น รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ และพันธกิจกระทรวงมหาดไทย ข้อ 4 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนภารกิจอำนาจหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชน ในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ดังนั้น การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาชุมชนจึงเป็นการนำเทคนิคและวิธีดำเนินงานที่จัดทำเป็นโครงการอันหนึ่งอันเดียวกันในการที่จะส่งเสริมปรับปรุงชุมชน โดยพยายามที่จะรวมเอาความช่วยเหลือจากภายนอกมาร่วมผสมผสานกับความร่วมมือของชุมชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและชุมชนให้ดีขึ้น (แสงนภา ทองวิทยา, 2544) ทั้งนี้ด้วยความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐได้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในด้านเทคนิควิชาการ และการใช้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทเพื่อความสะดวกและรวดเร็วต่อการบริการประชาชน ปัจจุบันเทคโนโลยีสมัยใหม่เกิดขึ้นมากมายโดยเฉพาะระบบการใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาประเทศสืบเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการสื่อสาร ตลอดจน การคมนาคม และเศรษฐกิจ ทำให้นานาประเทศรวมถึงประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้เทคโนโลยีสร้างฐานการพัฒนาอย่างเข้มแข็งมากขึ้น เพื่อให้ผู้คนในโลกสามารถติดต่อสื่อสารไปมาหาสู่กัน เรียนรู้เรื่องราวของกันและกันได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมของประเทศไทยซึ่งมีความก้าวหน้าเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มศักยภาพให้สามารถแข่งขันกับต่างชาตินานาประเทศได้ ยิ่งไปกว่านั้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่เร่งขยายการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลักส่งผลให้ประเทศไทยมีทิศทางการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรมและความเป็นเมืองมากขึ้น ซึ่งการพัฒนาเหล่านี้จะต้องพึ่งพาเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับที่สูงขึ้นและมากยิ่งขึ้น โดยการนำเข้าเทคโนโลยีสารสนเทศจากต่างประเทศมาใช้ ทั้งในด้านการวิจัยและพัฒนา รวมไปถึงการกระจายเทคโนโลยีสารสนเทศจากศูนย์กลางไปสู่ภูมิภาคและชนบท (พิกุล มีมาน, 2560)

การกระจายระบบสารสนเทศสู่ชุมชน หรือระบบสารสนเทศชุมชน (Community Informatics: CI) เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ใช้ในการพัฒนาชุมชน โดยชุมชนเอง เพื่อให้ชุมชนมีข้อมูลสารสนเทศ และความรู้สำหรับใช้ในการแก้ปัญหาของชุมชน และวางแผนการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงเป็นการลดช่องว่างของประชาชนในการเข้าถึงสารสนเทศ (Bishop & Bruce, 2005) จาก

งานวิจัยของ มาลี กาบมาลา (2552) ที่ได้ทำการศึกษาพบว่า การจัดทำแผนพัฒนาในระดับตำบล ซึ่งเป็นการวางแผนการพัฒนาในระดับที่ใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุดนั้น กำลังประสบปัญหาการขาดข้อมูลและสารสนเทศสำหรับใช้ในการวางแผนการพัฒนา ตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2560 – 2569 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่รองรับภารกิจการบริหารจัดการภาครัฐของหน่วยงาน มีทิศทางพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ชัดเจนเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศของกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนแผนยุทธศาสตร์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารและขับเคลื่อนนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนและชุมชนที่สุดมีความจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะก้าวไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งการสร้างความรู้และความเข้าใจให้กับประชาชนในการกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นและการบริหารงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การวางผังเมืองศึกษาลักษณะของท้องถิ่นเพิ่มบทบาทให้ท้องถิ่นมีศักยภาพให้มากขึ้น (เผด็จ จินดา, 2553)

ปัจจุบันระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารประชาชนของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองจะมีโครงสร้างพื้นฐานหลักเป็นมาตรฐานสำหรับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ซับซ้อนและใช้งานยากเนื่องจากยังเป็นระบบเก่า ดังนั้นเพื่อให้สะดวกและเข้าใจง่าย ผู้เขียนจึงรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาท้องถิ่นสู่ชุมชน ต่อยอดในการพัฒนาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมยุทธศาสตร์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปี พ.ศ. 2560-2569 โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้การปกครองท้องถิ่นมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่รองรับภารกิจการบริหารจัดการภาครัฐของหน่วยงาน
2. เพื่อให้ชุมชน มีส่วนรวมในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน

โดยผู้เขียนได้แบ่งหัวข้อการนำเสนอในบทความที่มีสาระเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาชุมชนไว้ดังนี้ (1) ความหมายและประเภทของสารสนเทศเพื่อพัฒนาชุมชน (2) แผนยุทธศาสตร์และการพัฒนาชุมชนด้วยเทคโนโลยี (3) แนวคิดและหลักการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

ความหมายและประเภทของสารสนเทศเพื่อพัฒนาชุมชน

ระบบสารสนเทศ (Information system) หมายถึง ระบบที่ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ได้แก่ ระบบคอมพิวเตอร์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ระบบเครือข่าย ฐานข้อมูล ผู้พัฒนาระบบ ผู้ใช้ระบบ และผู้มีความเกี่ยวข้องทั้งหมด ทุกองค์ประกอบนี้ทำงานร่วมกันเพื่อกำหนด รวบรวม จัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลเพื่อสร้างสารสนเทศ และส่งผลลัพธ์หรือสารสนเทศที่ได้ให้ผู้ใช้เพื่อช่วยสนับสนุน

การทำงาน การตัดสินใจ การวางแผน การบริหาร การควบคุม การวิเคราะห์และติดตามผลการดำเนินงานขององค์กร (สุชาติา กิระนันท์, 2541) นอกจากนี้ระบบสารสนเทศยังหมายถึง ระบบของการจัดเก็บ ประมวลผลข้อมูล โดยอาศัยบุคคลและเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เหมาะสมกับงานหรือภารกิจ (กรมพัฒนาชุมชน, 2560)

ปัจจุบันการเข้าถึงระบบสารสนเทศในชุมชนเป็นไปด้วยความยากลำบากสำหรับพื้นที่ที่ไม่มีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี เนื่องจากระบบสารสนเทศเป็นข้อมูลข่าวสารที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์หนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นผู้ที่มีฐานะยากจนทั้งที่อยู่ในวัยเด็ก วัยรุ่น วัยแรงงาน และวัยสูงอายุ จึงเป็นผู้ที่มีโอกาสน้อยในการรับรู้เข้าใจ และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตและการเข้าถึงความช่วยเหลือต่างๆ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารที่เอื้อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตยทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ เพราะเป็นข้อมูลที่จะช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรชุมชนเพื่อการดำเนินชีวิตประจำวันและแก้ปัญหาหรือวิกฤตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น สำหรับข้อมูลข่าวสารที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของคนยากจนในชุมชนนั้น มีขอบเขตรอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ เช่น ครอบครัว เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้บริโภค การเงิน การแต่งงาน การทำงาน สุขภาพ การศึกษา กิจกรรมทางวัฒนธรรม บริการภาครัฐ อาชีพ องค์กรทางศาสนา ชมรมและสมาคม ผู้นำ ท้องถิ่นภาวะฉุกเฉิน โรงพยาบาล สิ่งแวดล้อม การจัดที่อยู่อาศัย กฎหมาย สุขภาพจิต โภชนาการ นันทนาการ การขนส่ง และสวัสดิการต่าง ๆ (เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง, 2553)

การให้ความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศในชุมชนแก่ประชาชน มีความมุ่งมั่นในการสร้างประชาสังคม สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ให้สามารถบริหารจัดการตนเองแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Unruh et al., 2002) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่ รวมถึงการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Bruce, 2005) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICTs) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้ชุมชนสามารถบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านกฎหมายและการเมืองด้านวัฒนธรรม (Tibben, 2006) และความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม (Stillman, 2006) ด้านการศึกษาและด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (McIver, 2006) โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นการให้คำแนะนำแก่ประชาชนที่ประสบปัญหาโดยชี้แนะหน่วยงานที่เหมาะสมที่จะสามารถตอบคำถามตามความต้องการของประชาชนได้ และการแสวงหาข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ดังนั้น การบริการให้คำปรึกษาและสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน การดำเนินงานของชุมชน และการศึกษาชุมชน สามารถแบ่งประเภทของการบริการสารสนเทศชุมชนแบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. บริการแหล่งข้อมูลสำรองเพื่อการอ้างอิง (A Back-up service) คือ การให้บริการข้อมูลสารสนเทศและความรู้ของหน่วยงานต่างๆ ในชุมชน หรือข้อมูลในพื้นที่ที่มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลาโดยการเตรียมข้อมูลสารสนเทศ และความรู้ในรูปแบบที่พร้อมใช้งานสำหรับนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ หรืออาสาสมัครต่างๆ ในชุมชน ได้แก่ ระบบฐานข้อมูลทะเบียนประชาชน

สำนักทะเบียนอำเภอ ข้อมูลสถิติประชาชน ฐานข้อมูลผู้ขอหนังสือเดินทาง และฐานข้อมูลสิทธิการรักษาพยาบาล เป็นต้น

2. บริการข้อมูลโดยตรง (A Direct service) คือการที่มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการประชาชน หรือ องค์กรต่างๆ ในชุมชนโดยตรงเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศและความรู้ในชุมชน โดยวิธีการนัดพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนเพื่อให้เกิดเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและความรู้ในชุมชน (Local contacts) ได้แก่ การแนะนำการเข้าใช้แอปพลิเคชัน Farm Book สมุดทะเบียนเกษตรกร ดิจิทัล สำหรับเกษตรกรไทย ของธนาคารเพื่อการเกษตรสำหรับสมาชิก เพื่อติดตามตรวจสอบข้อมูลเกษตรกรและความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น

3. การบริการด้วยตนเอง (Self-Help) คือการจัดบริการข้อมูล สารสนเทศ และความรู้ทั่วไป สำหรับประชาชนในชุมชน โดยการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศและความรู้ตามระดับความรู้หรือความสนใจไว้ให้บริการประชาชนด้วยตนเอง (Self service) ได้แก่ แอปพลิเคชัน Plants For U เป็นระบบให้ความรู้สำหรับเกษตรกรในเรื่องพืช ศัตรูพืช และแนวทางวิธีแก้ไขโรคพืช (เผด็จจินดา, 2553)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาชุมชนเป็นระบบที่อำนวยความสะดวก และให้ข้อมูลแก่ประชาชน ในรูปแบบของเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และการติดต่อสอบถามโดยตรงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งประเภทของการบริการให้ความรู้แก่ชุมชน 3 ประเภทคือ 1) การบริการแหล่งข้อมูลสำรองเพื่อการอ้างอิง สำหรับหน่วยงานหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในงานวิจัยและพัฒนาได้แก่ ข้อมูลสถิติประชากร ข้อมูลเกษตรกร 2) การบริการข้อมูลโดยตรง เป็นการบริการให้คำแนะนำสำหรับประชาชนโดยตรงกับเจ้าหน้าที่ หรือผ่านระบบแอปพลิเคชัน เช่นการแนะนำการใช้แอปพลิเคชัน Farm Book 3) การบริการด้วยตนเอง เป็นการศึกษาหาความรู้โดยผู้คนที่สนใจ เช่น แอปพลิเคชัน Plants For U เป็นระบบให้ความรู้สำหรับเกษตรกรในเรื่องพืช ศัตรูพืช และแนวทางวิธีแก้ไขโรคพืช โดยการให้ข้อมูลดังกล่าวแก่ประชาชนในชุมชนได้เข้าใจระบบการใช้งานจะส่งผลดีต่อความสะดวกของการพัฒนาชุมชนต่อไป

แผนยุทธศาสตร์และการพัฒนาชุมชนด้วยเทคโนโลยี

แผนพัฒนาประเทศประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาองค์กรด้วยฐานคุณธรรม ความรู้ และสมรรถนะสูง เป็นองค์กรระดับสากลที่สังคมยอมรับ กลยุทธ์ และแนวทางการพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2560)

1) เพื่อยกระดับการบริหารจัดการภายในของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้มีความคล่องตัว ทันสมัยและมีความเป็นสากลทางการบริหารจัดการที่สามารถเทียบเคียงได้กับองค์กรที่มีความเป็นเลิศตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ

2) เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการยกระดับการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและก้าวสู่สากล

3) เพื่อพัฒนาระบบการบริหารและการบริการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้มี

ความทันสมัยรองรับสังคมดิจิทัล

4) เพื่อสื่อสารประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์องค์กรใหม่ให้มีความโดดเด่นในความ เป็นมืออาชีพในการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และการเป็นองค์กรคุณธรรม

แนวทางการพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศของกรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตามแนวทางดังนี้

1. การวางแผนในการเชื่อมโยงระบบข้อมูลสารสนเทศของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อการอำนวยความสะดวกแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการรองรับความต้องการของผู้บริหารในการตัดสินใจ เช่น แบบจำลองโครงสร้างระบบการ ประปาหมู่บ้าน แบบจำลองภัยพิบัติ อุทกภัย เป็นต้น

2. การพัฒนาคุณภาพของข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ และภารกิจการพัฒนาองค์กรอนาคต

3. การสร้างระบบความปลอดภัยของข้อมูลและสารสนเทศ ในข้อมูลที่สำคัญของกรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การจัดการภัยไซเบอร์ที่คุกคามต่อกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การ ปกป้องข้อมูลสำคัญของชุมชน เช่น การติดกล้องวงจรปิดในสถานที่สำคัญในหมู่บ้าน ติดสัญญาณกัน ขโมยในพื้นที่สำคัญในหมู่บ้าน โดยเฉพาะในสถานศึกษา

4. การสร้างวิธีการเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศของกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นให้มีความพร้อมใช้งาน มีคุณภาพ และรวดเร็วที่จะบริการแก่ผู้ใช้บริการใน ชุมชน

5. การวางแผนเพื่อการรับมือกับวิกฤติฉุกเฉินจากปัญหาข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยี สารสนเทศที่ระบบการจัดการได้มาตรฐานสากล เช่น สัญญาณเตือนภัยเมื่อเกิดภัยพิบัติ

6. สร้างสรรค์ชุดซอฟต์แวร์เพื่อพัฒนาระบบการประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศ รองรับการตัดสินใจทางการบริหารของผู้บริหาร ให้ครอบคลุมทุกความต้องการและความจำเป็นของ ข้อมูลสารสนเทศของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในทุกภารกิจและการนำข้อมูลขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมาสังเคราะห์เป็นสารสนเทศเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในเชิงนโยบาย

7. เสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการข้อมูลให้เป็นสารสนเทศแก่บุคลากรในทุก สำนัก/กอง สร้างนักจัดการสารสนเทศในทุกกระบวนการภารกิจของกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นที่สามารถแปลงข้อมูลนำเข้าหรือข้อมูลดิบให้เป็นสารสนเทศที่มีความหมายและเป็น ประโยชน์แก่ผู้ใช้งาน ผู้บริหาร โดยเฉพาะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือซอฟต์แวร์เพื่อการ จัดการ

8. พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานของทุกสำนัก/กองในรูปแบบ Office Automation System : OAS โดยเฉพาะการสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารต่างๆ เช่น งานเลขานุการ งานธุรการ งานบัญชีการเงิน การจัดเอกสารต่างๆ เน้นการนำข้อมูลมาประมวลผล และสร้างสารสนเทศเพื่อกระจายไปยังผู้บริหาร (อธิบดี รองอธิบดีผู้อำนวยการสำนัก/กอง) เพื่อ นำไปใช้งานอีกทีหนึ่ง

9. พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System : MIS) รองรับความต้องการของระดับผู้อำนวยการกลุ่มงาน หัวหน้างาน เพื่อการจัดการรายงานข้อมูลประจำวัน (Transaction Records) และข้อมูลหลักในการปฏิบัติงาน (Historical Records) ให้ผู้บริหารกลุ่มนี้สามารถตัดสินใจวางแผนงานรองรับผู้บริหารระดับสูง

10. สร้างสรรค์และพัฒนาชุดสารสนเทศเพื่อรองรับการบริหารของอธิบดี รองอธิบดีและผู้อำนวยการสำนัก/กอง (Executive Information System :EIS) โดยสร้างระบบสารสนเทศที่มีขอบเขตกว้างๆ และนำเสนอภาพรวมโดยเฉพาะข้อมูลสารสนเทศในอนาคต

11. การพัฒนามาตรฐานข้อมูล และบูรณาการข้อมูลพื้นฐานท้องถิ่น (Local – ERP) เช่น การจัดทำข้อมูลระบุพื้นที่แหล่งเรียนรู้ เพื่อให้บุคคลอื่นที่เข้ามาศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือชุมชนนั้น

12. ระบบชุดซอฟต์แวร์รองรับการชำระค่าบริการ เช่น ค่าขยะ ค่าน้ำเสีย ภาษี ฯลฯ สามารถชำระได้ที่ร้านสะดวกซื้อเทียบเคียงกับการชำระค่าบริการของการไฟฟ้า และการประปาส่วนภูมิภาค (รัฐวิสาหกิจ) หรือของเอกชน หรือการคัดสำเนาทะเบียนบ้าน

13. เพิ่มประสิทธิภาพระบบสารสนเทศเพื่อจัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล โดยใช้แท็บเล็ตหรือสมาร์ทโฟนสำหรับท้องถิ่นอำเภอ

14. พัฒนาการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางให้สามารถเชื่อมโยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึงทุกระดับ เช่นฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ที่สามารถเชื่อมต่อกันเพื่อความสะดวกสบายในการจัดการข้อมูล

15. สร้างฐานข้อมูลทะเบียนประวัติบุคลากรในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในระบบคอมพิวเตอร์ ให้ทุกคนสามารถเข้าไปตรวจสอบประวัติของตนเองในระบบได้พร้อมทั้งจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปที่มีมาตรฐานในการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการ ที่ทุกหน่วยงานสามารถกรอกข้อมูลและประมวลผลออกมาในรูปแบบเดียวกัน

ดังนั้นสรุปได้ว่า ตามแผนพัฒนาประเทศประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนจะนำเอาหลักเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาท ทั้งในระบบฐานข้อมูลบริหารบุคคล ระบบฐานข้อมูลชุมชน ตลอดจนการพัฒนาระบบการบริหารของหน่วยงานระดับองค์กร สำหรับการปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ซึ่งมีความใกล้ชิดแก่ชุมชน ได้กำหนดให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพระบบสารสนเทศเพื่อจัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล โดยใช้แท็บเล็ตหรือสมาร์ทโฟนสำหรับท้องถิ่นอำเภอ นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีการพัฒนาระบบชุดซอฟต์แวร์รองรับการชำระค่าบริการ เช่น ค่าขยะ ค่าน้ำเสีย ภาษี ฯลฯ สามารถชำระได้ที่ร้านสะดวกซื้อเทียบเคียงกับการชำระค่าบริการของการไฟฟ้า และการประปาส่วนภูมิภาค (รัฐวิสาหกิจ) หรือของเอกชน หรือการคัดสำเนาทะเบียนบ้าน เป็นต้น อย่างไรก็ตามการนำแผนพัฒนามาใช้ในการพัฒนาชุมชนจะต้องดำเนินการโดยใช้หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

แนวคิดและหลักการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาชุมชนให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุขจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่เหมาะสมโดยอาศัยการจัดทำแผนชุมชนที่อาศัยแนวคิดหลักการและความเชื่อในหลายด้านได้แก่

1. แนวคิดจากปรัชญาพัฒนาชุมชนซึ่งเป็นสากลที่บอกว่าชาวบ้านมีศักยภาพสามารถพัฒนาตนเองได้ ถ้าให้โอกาสและการพัฒนาต้องเริ่มต้นที่ชาวบ้าน ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีในการสร้างข้อมูลเกษตรกรผ่านระบบแอปพลิเคชัน Farm book สมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัล เพื่อช่วยให้สะดวกทันต่อข่าวสารการเกษตร

2. แนวคิดจากหลักการพัฒนาชุมชนคือการมีส่วนร่วมการพึ่งตนเองการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและการรับผิดชอบต่อชุมชนของตนเอง ได้แก่ การจัดทำผลิตภัณฑ์ ใหม่ออกมาเช่นงานฝีมือชุมชน เพื่อเป็นประโยชน์ตนเองกับชุมชนและสร้างรายได้

3. แนวคิดในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งคือ การให้ชุมชนได้มีกระบวนการในการจัดการชุมชน มีการเรียนรู้ร่วมกันในกระบวนการชุมชน ได้แก่ การจัดทำสื่องานอาชีพในชุมชน เช่น การทำสื่อจากระบบสารสนเทศ เพื่อการเรียนรู้ในกับผู้สนใจ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เป็นการเผยแพร่วิถีวัฒนธรรมปัญญาให้ผู้สนใจอีกด้วย

4. แนวคิดในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งคือ การสร้างพลังชุมชนใช้พลังชุมชนในการพัฒนาชุมชน ได้แก่ การพัฒนาชุมชน ปรับภูมิทัศน์ ให้เป็นชุมชนน่าอยู่ การประชาสัมพันธ์ การใช้สื่อเข้าช่วยทำให้เกิดเป็นพลัง ในการรวมมือของชุมชน

5. แนวคิดที่ว่าไม่มีใครรู้ปัญหาชุมชนเท่าคนในชุมชนดังนั้นการแก้ปัญหาชุมชนจึงเริ่มจากชุมชนการให้การสนับสนุนของภาครัฐจะต้องเป็นลักษณะ Bottom-up ไม่ใช่ Top Down ได้แก่ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2560) ได้แก่ การลงพื้นที่จริงในการแก้ไขปัญหา เช่น ข้าวราคาต่ำ ก็ทำการแก้ไขปัญหาจากต้นตอหลัก โดยนำเทคโนโลยีมาเป็นตัวขับเคลื่อน

ดังนั้นสรุปได้ว่า แนวคิดและหลักการในการพัฒนาชุมชนโดยชุมชน คือการใช้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาชุมชนจากผู้คนในชุมชนเป็นผู้พัฒนา เช่นการพัฒนาแบบข้อมูลประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสินค้าโอท็อป ของชุมชนผ่านอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ และสื่อสารสนเทศอื่นๆ เพื่อให้ผู้คนภายนอกได้รู้จักผลิตภัณฑ์ เข้ามาซื้อผ่านระบบการขายตรง และระบบขายออนไลน์ เป็นต้น

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

การนำระบบสารสนเทศและการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปตามแผนพัฒนาต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนในการทำงานจากการทำงานแบบเดิม เช่น หนังสือราชการเสนอไปตามลำดับชั้นจะต้องเปลี่ยนมาเป็นรูปแบบที่ไม่เป็นทางการมากขึ้น ผู้บริหารควรทำงานในลักษณะผู้นำไม่จำเป็นต้องเซ็นเอกสารทุกแผ่นที่ออกจากสำนักงาน แค่มอบอำนาจให้ผู้บริหารระดับรองทำแทน เป็นต้น การทำงานแบบทำคนเดียว ต้องเปลี่ยนมาทำแบบเป็นทีมองค์กรควรมีขนาดเล็ก เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในระยะยาวนั้น องค์กรจะต้องพยายามหา

แนวทางการจัดการองค์ความรู้และการสนับสนุนให้บุคลากรคิดหรือแลกเปลี่ยนความรู้ขึ้นด้วยเพื่อการประสานเชื่อมโยงหน่วยงานภายในขององค์กรเข้าด้วยกัน รวมถึงการเชื่อมโยงเข้าเครือข่ายสาธารณะ ทั้งนี้ เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารข้อมูลและสารสนเทศระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและประชาชนโดยทั่วไปเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบสารสนเทศ จึงเป็นกลไกสำคัญที่จะเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพของภาครัฐโดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ซึ่งภาครัฐจะต้องเน้นประสิทธิผลในด้านการจัดการความรู้และการใช้สารสนเทศมากกว่าการจัดการหาเทคโนโลยี โดยเฉพาะความจำเป็นที่ต้องเร่งรัดให้มีการเชื่อมโยงและสามารถในการใช้ข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานภาครัฐ การติดตามตรวจสอบและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ดังนั้น องค์กรภาครัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องวางกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดีสู่การบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ดังต่อไปนี้ (พิกุล มีมานะ, 2560)

1. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาทดแทนหรือปรับปรุงระบบงานปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะสร้างคุณค่าให้แก่ผู้รับบริการในด้านความสะดวก รวดเร็วรวมถึงความโปร่งใสตรวจสอบได้ของระบบบริหารราชการอันจะสนับสนุนบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาในภาพรวมแผนการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการให้บริการมีโครงการต่างๆ ดังนี้

1.1 พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานท้องถิ่นอันได้แก่ การบริหารแผนงานบริหารงบประมาณบริหารงานพัสดุ บริหารการเงินการคลัง การใช้กฎหมายระเบียบต่างๆ ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐบาล เช่น การจัดการระบบช่วยเหลือเงินเยียวฯ ธงฟ้าประชารัฐ ให้สะดวกและรวดเร็วต่อการให้บริการ

1.2 พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจของท้องถิ่น

1.3 พัฒนาระบบสำนักงานอัตโนมัติเป็นการเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในสำนักงานอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานรวมทั้งการติดต่อสื่อสารระหว่างพนักงานภายในท้องถิ่นและการติดต่อกับหน่วยงานภายนอกระบบสำนักงานอัตโนมัติจะช่วยให้การประมวลผลเก็บรักษาและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารผ่านทางอุปกรณ์สื่อสารต่างๆ ในรูปของสื่อผสมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อการบริหารสำนักงานจะเป็นส่วนเชื่อมต่อกับระบบบริหารงานของท้องถิ่นที่เป็นระบบ

1.4 พัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารเน้นที่การสร้างสารสนเทศเพื่อสนับสนุนความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ผู้บริหารเป็นการสร้างระบบสารสนเทศที่จะใช้ผลลัพธ์ของระบบต่างๆ รวมถึงแหล่งข่าวสารจากหน่วยงานภายนอก เพื่อประมวลผลและนำเสนอผลต่อผู้บริหารประกอบการตัดสินใจ

2. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านสังคมเพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศและ

การสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาด้านสังคมของท้องถิ่นจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานสำหรับการให้บริการด้านสังคม ด้านสาธารณสุข ความจำเป็นพื้นฐานด้านชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ข้อมูลการดำเนินโครงการต่างๆ วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อการพัฒนาสังคม

3. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวมีจุดมุ่งหมายในการขยายการใช้โซเชียลเน็ตเวิร์คในการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพครอบคลุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภท ติดป้ายประชาสัมพันธ์อิเล็กทรอนิกส์ตามสถานที่ที่เหมาะสม

4. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์งานท้องถิ่นเพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านต่างๆ ของท้องถิ่นให้เข้าถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้โดยง่าย ปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศมีการขยายตัวสูงขึ้น ประชาชนมีการใช้อินเตอร์เน็ตกันมากขึ้น ดังนั้น การเผยแพร่ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตจึงเป็นช่องทางที่จะกระจายข่าวสารไปยังผู้รับหรือประชาชนได้สะดวกและประหยัด แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์งานท้องถิ่นมี 1 โครงการ ได้แก่ โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารและติดตามเรื่องราวร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร แก่ประชาชนหรือผู้ที่สนใจทั่วไปเกี่ยวกับงานด้านต่างๆ รวมถึงการบริการความรู้ และอื่น ๆ

5. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการให้บริการ ประชาชนในท้องถิ่นเป็นการพัฒนาการให้บริการของท้องถิ่นให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนผู้รับบริการ โดยจัดการระบบให้บริการต่างๆ ได้แก่ การขออนุญาตประกอบกิจการการเก็บภาษี การชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ และบริการอื่น ๆ มาไว้เป็นจุดเดียว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ประกอบการและประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้องในการรับบริการซึ่งก่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพของงานและมีความโปร่งใส แผนพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการให้บริการมีโครงการ

ดังนั้นสรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน เป็นการจัดระบบสารสนเทศในการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชนโดยความร่วมมือของภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาท ได้แก่ พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานท้องถิ่น ตามนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเหมาะสมต่อระบบปฏิบัติงานในปัจจุบัน นอกจากนี้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจ และระบบบริการประชาชน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้ใช้บริการ เช่น การขออนุญาตประกอบกิจการการเก็บภาษี การชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ และบริการอื่น ๆ ผ่านระบบแอปพลิเคชัน ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบันจะส่งเสริมเกิดความสะดวกสบายต่อการใช้บริการเป็นต้น

บทสรุป

ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการกับระบบต่างๆ เช่น ระบบข้อมูลบุคคลของคนในชุมชน ระบบรักษาความปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

หรือแม้แต่ระบบการจ่ายเบี้ยคนชรา เป็นไปได้ว่าหากจะให้ชุมชนพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานต่างๆ จะต้องร่วมมือกันนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาองค์กรด้วยฐานคุณธรรม ความรู้ และสมรรถนะสูง เป็นองค์กรระดับสากลที่สังคมยอมรับ กลยุทธ์ และแนวทางการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ จึงได้มีแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศในท้องถิ่นเพื่อความก้าวหน้าและการพัฒนาประเทศอย่างสมบูรณ์และเข้มแข็งโดยมีแนวทางดังนี้ 1) ให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาทดแทนและปรับปรุงระบบงานปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยระบบแอปพลิเคชันเพื่อความยั่งยืนเช่น การบริหารแผนงาน บริหารงบประมาณบริหารงานพัสดุ 2) ให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านสังคมเพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้แก่ ระบบสาธารณสุข ระบบข้อมูลการดำเนินโครงการต่าง ๆ และระบบวิเคราะห์ปัญหา 3) ให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวโดยใช้โซเชียลเน็ตเวิร์คในการประชาสัมพันธ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภท 4) ให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์งานท้องถิ่นเพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านต่างๆ ของท้องถิ่นให้เข้าถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้โดยง่าย 5) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการให้บริการ ประชาชนในท้องถิ่นเป็นการพัฒนาการให้บริการของท้องถิ่นให้เป็นที่พึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ เช่น การขออนุญาตประกอบกิจการการเก็บภาษี การชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ และบริการอื่น ๆ มาไว้เป็นจุดเดียว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ประกอบการและประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว เป็นต้น

ดังนั้นจัดการระบบสารสนเทศที่ดี ทันยุคทันสมัยและอยู่ภายใต้การควบคุมขององค์กรอยากถูกต้อง นอกจากนี้การจัดการระบบเพื่อพัฒนาสารสนเทศชุมชนต้องครอบคลุมทุกพื้นที่และภาคส่วนอย่างเสมอภาคเพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปด้วยความยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง (References)

- เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง. (2553). *การประเมินการรู้สารสนเทศ ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ: กรีน โลฟ พรินติ้ง เฮาส์.
- แสงนภา ทองวิทยา. (2544). *การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีจังหวัดนครปฐม*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรมการพัฒนาชุมชน. (2560). *การขับเคลื่อนกระบวนการแผนชุมชน*. กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2560). *กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระยะ พ.ศ. 2560 – 2564*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- ประเวศ วะสี. (2546). *ระบบการวิจัยของประเทศ*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ.

- พรณิลา นิตโรจน์. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีการจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเขตวังทองหลาง. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิกุล มีมานะ, สัญญา เคนาภูมิ, ภัคดี โพธิ์สิงห์, & สนุก สิงห์มาตร. (2017). กลยุทธ์การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อ การ พัฒนา ท้องถิ่น. *Journal of Roi Et Rajabhat University*. 11(1), 253-261.
- มาลี กาบมาลา. (2552). การพัฒนาออนไลน์เพื่อบูรณาการข้อมูลสำหรับการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สุชาติ กิระนันท์. (2541). เทคโนโลยีสารสนเทศทางสถิติ: ข้อมูลในระบบสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Bunch, A. (1982). *Community information services: Their origin, scope and development*. London: Clive Bingley.
- Bunch, A. (1993). *The basics of community information work*. London: Library Association Publishing.